

הכנותיה של מצרים למלחמה

י"מ צרים היא האויב המסוכן ביותר של ישראל". קביעה קשה זו של אלוף מתן וילנאי (עוד בימיו כאלוף פיקוד הדרום), חריגה לחלוטין בנוף האסטרטגי של ישראל. ראשי-הממשלה, הנוכחי ושני קודמיו, מרבים להציג את אירן, הרחוקה מאתנו 1,500 ק"מ, כסכנה לקיומנו, אבל הכנותיה הגלויות של מצרים למלחמה מוסתרות מעיני הציבור.

מצרים היא לא רק הכתם העיוור על עיניה של ישראל. קהיר היא תקוות הישראלי המצוי לשלום אמת באזור. העובדה שמנחם בגין חתם עם מצרים על הסכם שלום מעניקה לה מעין חותם של הסכמה לאומית, והיא הגורמת לעיוורון הסלקטיבי, שעיקרו הכלאה מסוכנת של משאלת-לב והונאה עצמית.

הכנותיה המקיפות והגלויות של מצרים למלחמה הן סתירה לכאורה לצרכיה האמיתיים של ארץ הנילוס. מצרים היא אחת המדינות העניות בתבל, עם תמ"ג של 790 דולר לנפש לשנה (נתון של הבנק העולמי ל-1995). עם זאת, שפר גורלה ואין לה כל סיכון אסטרטגי מבחוף. סביר היה אפוא להניח שקהיר תפנה את עיקר משאביה הדלים לרווחת אזרחיה, אולם ההפך הוא נכון. על-פי ממצאי המחקר המובא בגיליון זה, מוציאה מצרים כ-14 מיליארד דולר בשנה על צבאה, שהוא כבר עתה מן הגדולים בעולם. סכום זה מגיע ל-25 אחוז מן התמ"ג, ומאפיין מובהק של מדינות במלחמה (ההוצאות הצבאיות של מדינות מערב אירופה לאחר התפוררות ברית-המועצות, קרי: לאחר שהוסרה מהן סכנת האיום האסטרטגי, בדומה למצרים לאחר הסכמי קמפ-דייב, נעות בין אחוז אחד לשניים מן התמ"ג).

צבא מצרים עובר במהירות רבה מחימוש, מבנה ודוקטרינה צבאית סובייטית, לדוקטרינה מערבית, אמריקנית בעיקרה. בחינה מקרוב של מבנה הצבא אינו משאיר כל מקום לספק באשר לזהותו של האויב הפוטנציאלי. "חיל-האוויר המצרי הוא העתקו של חיל-האוויר שלנו" (האלוף מתן וילנאי). הכרזות המלחמה מפי הצמרת המדינית והצבאית של מצרים הן מעשה של יום ביומו. בטקס פתיחת תמרונים לצליחת הסואץ נשא שר-ההגנה המצרי נאום נמלץ, שעיקרו הכנות למלחמה באויב הציוני. האינדוקטרינציה האנטי-ישראלית בצבא מוצאת את ביטויה בגיליונות של כתבי-עת של הממסד, כגון **אוקטובר ורוז אל-יוסף**, המוקדשים במלואם לתהילת הניצחון במלחמת אוקטובר מזה, ולהכנות למלחמה בישראל מזה.

למעט מלחמה גלויה וניתוק יחסים דיפלומטיים הפרו מצרים את כל סעיפי הסכם השלום, ובראש ובראשונה את רוח ההסכם שנועד להביא לנורמליזציה בין שתי המדינות.

מצרים, שבמפותיה הרשמיות ישראל כלל אינה קיימת, מובילה את המאבק הדיפלומטי בישראל בכל פורום אפשרי, ובראש ובראשונה באו"ם. החלטות הליגה הערבית, בראשותה של מצרים, הן צירוף של דה-לגיטימציה מדינית מזה וניסיון של אכיפה אסטרטגית מזה.

קהיר היא מרכז האנטישמיות העולמית, והיא המובילה את שנאת ישראל בעולם הערבי. "את עומק האנטישמיות המצרית ניתן להשוות רק לארס וליודופוביה של ימי-הביניים המאוחרים, 'המאות השחורות' והנאציזם" (ברנרד לואיס). שנאת ישראל במצרים מוכתבת מלמעלה ומוזנת על-ידי התקשורת ההמונית בכתב ובאודיו. האנטישמיות המצרית נועדה להשמיט את הלגיטימציה המדינית והאנושית ממדינת היהודים ומן האדם היהודי לקראת המלחמה הצפויה, שייעודה יהיה לעקור את "הסרפן הציוני מלב האומה הערבית" (סאדאת), בדומה לתקדים הנאצי.

המהלך המדיני הקרוי "תהליך השלום", שבמהלכו תוקם יישות אירנדטית ערבית בארץ-ישראל, נועד להעניק למצרים רצף טריטוריאלי אל שאר מדינות ערב, כדי להשיג הגמוניה של קהיר על המזרח-התיכון. זהו עיקרון אסטרטגי בסיסי של הפאן-ערביזם המצרי.